

PRZEDSZKOLE MIEJSKIE NR 49 W ŁODZI

PROGRAM PLASTYCZNY

"STREFA WYOBRAŹNI"

Opracowała:
Justyna Dyguda

Spis treści

1. Wstęp
2. Założenia programu
3. Cele programu
4. Metody i formy pracy
5. Zadania nauczyciela
6. Materiały i środki dydaktyczne
7. Propozycje technik plastycznych
8. Ewaluacja
9. Ankieta ewaluacyjna
10. Literatura

MOTTO:

Twórczość plastyczna dzieci jest uniwersalnym środkiem służącym do wypowiedania najgłębszych pragnień i przeżyć. Jest także źródłem najwspanialszych wlotów myśli twórczej, realizacją najskrytszych marzeń dostarczających uśmiechu i szczęścia dzieciom, a także licznym rzeszom miłośników tej twórczości. Jest to język łączący uczuciami przyjaźni dzieci i dorosłych całego świata.

Stanisław Popek

WSTĘP

„W każdym dziecku kryją się zdolności, siła wyobraźni i kreatywność, trzeba je tylko ożywić, rozwijać i wspierać”.

Twórczość plastyczna jest jedną z ważniejszych form działalności dziecka w wieku przedszkolnym. Pozwala mu bowiem uzewnętrznić swoje marzenia i pragnienia, rozwijać twórczą inicjatywę. Wyrabia u dzieci poczucie ładu, porządku i estetyki. Pobudza rozwój umysłowy i emocjonalny, stwarza możliwość wielorakich doświadczeń. Jest ona także niezmiernie bogatym źródłem satysfakcji.

Poprzez organizowanie różnorodnych form aktywności plastycznej dzieci pozbywają się zahamowań i poczucia niepewności. Uczą się wiary we własne siły i możliwości twórcze. Dlatego tak ważną sprawą jest zapewnienie dzieciom stałego dostępu do sztuki oraz możliwości jak najczęstszego wypowiedania się poprzez twórczość plastyczną.

Tworząc, dziecko doznaje różnych wrażeń wywołanych samym tematem, barwami, różnorodnością materiału, kształtów i form. Pozytywne przeżycia dopingują do działania, uaktywniają wszystkie funkcje twórcze, wzbogacają jego doświadczenia plastyczne, zachęcają do twórczych poszukiwań, niekonwencjonalnych rozwiązań. Dzieci mają możliwość poznania wielkich dzieł sztuki w różnych dziedzinach, a tworząc dzieła samodzielnie, odczuwają namiastkę sztuki w sobie, czują się kimś bardzo ważnym.

Sztuka ma dla każdego dziecka duże znaczenie, zarówno podziwianie jak i tworzenie sztuki ma ogromny wpływ terapeutyczny. Ważne jest, aby od najmłodszych lat dziecko potrafiło podziwiać wytwory artystycznej pracy innych, a do swojej twórczości podchodziło z dystansem, bez dużej krytyki. Ważne, by umiało cieszyć się tworzeniem swojego własnego dzieła. Twórczość daje dziecku wiele radości, przyjemności gdyż tylko dziecko szczęśliwe jest zdolne do prawidłowego rozwoju fizycznego, ale przede wszystkim psychicznego.

Sztuka jest środkiem wychowania, ponieważ kształtuje postawy dziecka, ale jest również środkiem nauczania, gdyż wzbogaca zasób wiedzy i mechanizmy poznawcze. Koncepcja „Wychowania przez sztukę” nie ogranicza się tylko do biernego kontaktu dziecka z arcydziełami, ale aktywnego uczestnictwa w kulturze. Pierwsze kilka lat życia dziecka mają ogromne znaczenie dla jego dalszego rozwoju.

ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Program „Strefa wyobraźni” został napisany zgodnie z podstawą programową wychowania przedszkolnego. W zakresie edukacji plastyczno-technicznej celem wychowania przedszkolnego jest:

- wspomaganie dzieci w rozwijaniu uzdolnień oraz kształtowanie czynności intelektualnych potrzebnych dzieciom w codziennych sytuacjach i w dalszej edukacji,
- wprowadzenie dzieci w świat wartości estetycznych i rozwijanie umiejętności wypowiedzania się poprzez muzykę, małe formy teatralne oraz sztuki plastyczne.

Program „Strefa wyobraźni” skierowany jest do dzieci 4-6-letnich. Będzie realizowany w ramach zajęć plastycznych poza godzinami pracy dydaktycznej w wymiarze 60 minut, raz w tygodniu. Zadania i stopień trudności będą dostosowane indywidualnie do wieku i możliwości uczniów. Wezmą w nim udział dzieci, które wykazują zainteresowania i uzdolnienia plastyczne. Udział w zajęciach będzie dobrowolny. Zajęcia prowadzone będą nieodpłatnie.

Zajęcia plastyczne będą tak organizowane, aby były ciekawe, pobudzały dziecko do myślenia, poszukiwania, a przede wszystkim do działania. Realizacja programu umożliwi każdemu dziecku poszerzyć wiadomości zgodnie z indywidualnymi możliwościami, przy

wykorzystaniu różnorodnych środków, form i metod pracy. Program posiada jasno sprecyzowane cele, które będą osiągnięte przez odpowiednio dobrane metody i formy pracy z dzieckiem.

Program jest wyrazem zainteresowania i troski o dziecko oraz o rozwój jego zdolności. Dzięki zajęciom plastycznym dzieci kształtują swoją osobowość i zwiększają szansę powodzenia w szkole i w życiu. Sztuka plastyczna umożliwia dziecku ujawnienie własnych myśli i uczuć.

Realizacja programu z pewnością przyczyni się do ogólnego rozwoju dziecka. Umożliwi mu aktywne poznawanie świata zgodnie z jego potrzebami, zainteresowaniami, zdolnościami i dążeniami poprzez zabawy plastyczne uwzględniające kreatywność, indywidualizm i swobodną ekspresję w twórczości .

PROGRAM ZAJĘĆ PLASTYCZNYCH PRZEWIDUJE:

- Zabawy plastyczne związane z wykorzystaniem ciekawych technik plastycznych.
 - Eksperymentowanie i nowe techniki: zabawy kolorem, materiałem plastycznym, malowanie na szkło, ceramice i różnego rodzaju materiałach.
 - Ozdabianie talerzyków, kubeczków motywami ludowymi.
 - Tworzenie projektów okładek i stron książek, ozdób, kart świątecznych, plakatów.
 - Poznawanie sztuki ludowej: wizyta w Muzeum Archeologicznym i Etnograficznym w Łodzi. Oglądanie wystaw w Domu Kultury i bibliotece.
 - Współpracę z Akademią Sztuk Pięknych. Udział w zajęciach plastycznych ze studentami. Dzieci będą miały możliwość udziału w tworzeniu obrazu malowanego na płótnie i rzeźby wykonanej z drewna i gipsu.
 - Zwiedzanie Pałacu Poznańskiego, siedziby Muzeum Miasta Łodzi. Działalność edukacyjna prowadzona w Muzeum Miasta Łodzi dotyczy wystaw stałych i czasowych, a także wydarzeń okazjonalnych. Dzieci będą mogły poszerzać i rozwijać swoją wiedzę o historii, sztuce i kulturze poprzez: lekcje muzealne, warsztaty twórcze, spotkania z artystami.
- W Galerii Mistrzów Polskich prezentowany będzie zbiór prac z kolekcji polskich artystów obejmujący malarstwo, rysunek i rzeźbę polską. Poprzez zwiedzanie wybranych sekwencji Galerii Mistrzów Polskich , dzieci poznają znaczenie symboliczne barwy w obrazie. Nauczą się umiejętności odczytywania i rozumienia obrazów (kompozycji, perspektywy, pierwszego i drugiego planu) .

- Współpracę z koleżanką Ewelina Kapustą prowadzącą zajęcia teatralne. Współpraca ta będzie polegała na wykonywaniu podczas zajęć plastycznych pacynek, kukiełek, strojów lub akcesoriów i elementów scenografii potrzebnych do przedstawienia.

Cel główny programu:

- Rozwijanie u dzieci uzdolnień i zainteresowań artystycznych oraz ich wrodzonych możliwości twórczych poprzez różnorodne działania plastyczne.

Cele szczegółowe programu (dziecko):

- Poznaje i wykorzystuje różnorodne techniki plastyczne.
- Zestawia , miesza barwy.
- Posługuje się podstawowymi narzędziami i materiałami.
- Odkrywa własne możliwości i uzdolnienia artystyczne.
- Kształci i wzbogaca własną pomysłowość, wyobraźnię oraz odkrywa wiarę we własne siły.
- Potrafi współdziałać w zespole.
- Starannie wykonuje pracę, troszczy się o jej jakość.
- Podejmuje samodzielnie pracę, jest wytrwały, pełne inwencji i inicjatywy.
- Rozpoznaje obrazy wybranych artystów.
- Rozpoznaje najważniejsze zabytki swojego miasta.
- Wymienia , jakie funkcje pełnią muzea.
- Uczestniczy w wystawach i zajęciach proponowanych przez muzeum.
- Rozwija wrażliwość, umiejętność obserwacji i odbioru sztuki.

Metody pracy:

Metody czynne:

- metoda kierowania aktywnością,
- metoda zadań stawianych do wykonania,
- metoda samodzielnych doświadczeń.

Metody oglądowe:

- obserwacja i pokaz,
- udostępnianie sztuki.

Metody słowne

- objaśnienia,
- instrukcje.

Formy pracy:

- praca indywidualna
- praca w grupach
- praca w zespołach

Zadania nauczyciela:

Nauczyciel powinien mieć świadomość celu prowadzonych zajęć, być autentycznym w kontaktach z dziećmi, przez cały czas obserwować grupę, dobierać ćwiczenia umożliwiające nabywanie nowych doświadczeń w pracy, nowych wrażeń. Powinien być wrażliwy i empatyczny w stosunku do dzieci, mieć elastyczne podejście do proponowanych dzieciom zajęć.

- Inspiruje dzieci, motywuje do zabawy plastyką poprzez wyzwalanie w nich ciekawości, rozwijanie wyobraźni i fantazji, tworzy klimat sprzyjający pracy twórczej.
- Zachęca dziecko do tworzenia, odkrywania, wypowiedania się w różnych technikach plastycznych i przy użyciu elementarnych środków wyrazu, prostych kompozycji i form konstrukcyjnych.
- Pozostawia dziecku możliwie dużo swobody, sprzyja to bowiem aktywizowaniu myślenia, przyczynia się do rozwoju dziecka w jego twórczości.

Materiały i środki dydaktyczne:

Farby plakatowe i akwarelowe, pędzle, kubeczki, kredki świecowe, ołówkowe, pastele, flamastry, ołówki, czarny tusz, plastelina, modelina, masa solna, masa papierowa, miska, woda, stemple wykonane z warzyw, papier kolorowy, bloki rysunkowe i techniczne, arkusze szarego papieru, gazety, pasta do zębów, bibuła gładka i marszczona, klej, nożyczki, wełna, tektura, owoce, warzywa, guziki, farba w sprayu, orzechy, jarzębina, kasztany, żółędzie, szyszki, ziarna, kamyki, piórka, muszelki, dzika róża, mech, gałązki drzew, kwiaty,

liście, trawa, kreda, świeca, wykałaczkę, patyki, butelki plastikowe, szablony, piasek, tusze, papier do ksero, koronki, firanki, tarka do jarzyn, tłoczona tektura, pończochy lub rajstopy, wata, zszywacz biurowy, gumki recepturki, drucik, spinki do włosów, zastrzony patyczek, folia, papier samoprzylepny, ścinki tkanin, kasza, fasola, ryż, koraliki, tasiemka, wstążki, pudełka, waciki, pojemnik plastikowy, metalowy lub szklany, nasiona, ziarna, pestki, rękawiczki, skarpety, guziki, igła, nici, drobny makaron, karton z mandalą, skorupki z jaj, sól, kasza, mąka, fartuchy, ilustracje, fotografie, ilustracje przedstawiające słynnych malarzy i ich dzieł, płyty CD, tablica interaktywna, komputer, prezentacja multimedialna.

PROPOZYCJE TECHNIK PLASTYCZNYCH

Program „Strefa wyobraźni” zawiera tylko niektóre techniki plastyczne. Wykorzystanie ich, wzbogacanie, łączenie z innymi uzależnione jest od inwencji i pomysłowości tak nauczyciela, jak i dzieci.

- rysowanie i malowanie na różnych formatach papieru, na kartonie i płótnie za pomocą różnych technik: rysowanie kredką ołówkową, świecową, pastelową, mazakiem, malowanie farbą akwarelową, plakatową. Rysowanie węglem, świecą,
- rysowanie i malowanie inspirowane literaturą, muzyką, własnymi przeżyciami, z zastosowaniem różnych form i technik,
- malowanie różnymi narzędziami: pędzlem, gąbką, palcami,
- Malowanie na różnorodnych podkładach min z kaszy, ziaren, piasku, makaronu, waty, trocin,
- eksperymentowanie z barwną plamą. Obserwowanie efektów mieszania kolorów i powstawania barw pochodnych i różnego stopnia nasycenia. Tworzenie waloru barwy poprzez dodanie bieli lub czerni (odcienie jednego koloru),
- lepienie z różnych mas plastycznych (głina, plastelina, masa solna, papierowa),
- wycinanie z papieru, kartonu, tkaniny różnych wycinanek tematycznych, dekoracyjnych i abstrakcyjnych,
- malowanie na wilgotnym papierze (mokre w mokrym),
- odlewy z gipsu,
- malowanie gąbką,
- tworzenie kompozycji z użyciem materiałów przyrodniczych. Łączenie np. kasztanów, żołądź za pomocą patyczków, plasteliny,
- wydzieranie z papieru różnych kształtów i form tematycznych i dekoracyjnych,
- stemplowanie na papierze, kartonie kompozycji tematycznych i dekoracyjnych z samodzielnym wykonaniem prostych stempli,

- wykonywanie prac z gazet, bibuły krepiny, szarego papieru. Łączenie za pomocą kleju, taśmy samoprzylepnej, sznurka, zszywaczy i spinaczy,
- komponowanie kolażu inspirowanego wyobraźnią, literaturą, osobistymi wrażeniami i doświadczeniami,
- projektowanie i wykonywanie elementów dekoracji np. do uroczystości szkolnych i akcesoriów np. do teatrzyków i inscenizacji,
- wykonywanie prac z wykorzystaniem orgiami,
- tworzenie w technice collage. Korzystanie z różnorodnych materiałów (papier bibuła, konfetti, sznurek, piasek, ,wata itp.),
- mandale,
- wykonywanie eko zabawek z materiałów recyklingowych,
- prezentacje multimedialne przedstawiające dzieciom życie i twórczość słynnych malarzy.

Ewaluacja:

- prace plastyczne dzieci (organizowanie wystaw prac)
- zdjęcia prac plastycznych – przekazanie do folderu przedszkola, umieszczanie na Facebooku, w gazetce przedszkolnej.
- obserwacje osiągnięć dzieci
- udział w konkursach plastycznych
- ankieta dla dzieci w postaci uśmiechu (zadowolone z zajęć - rysunek miny uśmiechniętej; niezadowolone - rysunek miny smutnej)
- dyplomy dla dzieci za udział w zajęciach plastycznych.

ANKIETA EWALUACYJNA

WYWIAD DLA DZIECKA UCZĘSZCZAJĄCEGO NA ZAJĘCIA PLASTYCZNE

1). Czy lubisz chodzić na zajęcia plastyczne?

1. TAK 2. NIE
- 2). Czego uczysz się na tych zajęciach?
- 3). Dlaczego chodzisz na zajęcia plastyczne?
- 4). Jakiego typu zajęcia lubisz najbardziej?
- a) malowanie
 - b) rysowanie
 - c) lepienie
 - d) wycinanie
 - e) wydzieranki
 - f) wyklejanie
 - inne...
- 5). Czym najbardziej lubisz malować?
- a) farbami plakatowymi.
 - b) farbami akwarelowymi
 - c) kredkami świecowymi
 - d) kredkami ołówkowymi
 - e) kredkami pastelowymi
 - f) inne...
- 6). Wskaż odpowiednią mimikę, która najczęściej towarzyszy ci na zajęciach plastycznych.

Literatura:

1. „Każde dziecko to potrafi” S. Wetzel - Maesmanns, Delta Kielce 2000.
2. „Techniki plastyczne rozwijające wyobraźnię” M.Jąder, Wydawnictwo Impuls Kraków 2007.

3. „Zabawy ze sztuką” - podręcznik metodyczny dla nauczycieli - Anna Kalbarczyk, Wydawnictwo „Impuls” Kraków 2006.
4. „Trening twórczości” E. Nęcka, Wydawnictwo psychologiczne Gdańsk 2005.
5. „Twórczość czyli droga nieznaną” M. Malicka, WSiP Warszawa 1989.
6. „Techniki plastyczne dla dzieci” A. Jabłońska, KDC Warszawa 2004.
7. „Księga pomysłów plastycznych” F. Watt, Wydawnictwo Delta Warszawa 2006.
8. „Każde dziecko to potrafi” U. Barff, I. Burkhardt, J. Maier, Wydawnictwo Delta Warszawa 2004.
9. „Twórcza aktywność dziecka” R. Gloton, C. Clero, WSiP Warszawa 1988.
10. „Rysunek dziecka” P. Wallon, A. Cambier, D. Engelhart, WSiP Warszawa 1993.
11. „O dziecięcej wyobraźni plastycznej czyli jak inspirować dziecko do twórczości” K. Michejda - Kowalska, WSiP Warszawa 1987.
12. „Zabawy plastyczne” A. Jabłońska, Świat książki Warszawa 1997.